

Uodpornienie na herbicydy: jak nad nim zapanować?

Autor: Anita Musialska

Data: 14 marca 2018

Uodpornienie na herbicydy to nie nowy problem. Jednak w ostatnich latach w coraz większym stopniu obserwowany jest jego negatywny wpływ na produkcję roślinną. Jak rozpoznać odporność chwastów i czy w ogóle można przewidzieć taką sytuację?

Najlepiej udokumentowanym przypadkiem [uodpornienia na herbicydy](#) w Polsce jest miotła zbożowa. Masowo występuje ona na północy naszego kraju. **Takich przypadków jest jednak coraz więcej. Ich udowodnienie bez szczegółowych badań bywa jednak niemożliwe.** Trudno jest bowiem jednoznacznie stwierdzić, czy nieskuteczność danego herbicydu to już uodpornienie, czy zadziałały tu inne czynniki.

Najlepiej udokumentowanym przypadkiem uodpornienia na herbicydy w Polsce jest miotła zbożowa, która masowo występuje na północy naszego kraju.

Nieskuteczne herbicydy

Rolnicy skarżą się na działanie środków chwastobójczych na swoich polach, które często nie działają wcale albo jedynie częściowo.

– 2 razy zdarzyło mi się, że po zastosowaniu herbicydu na polu nie zauważyłem żadnej różnicy. Walczyłem wówczas z miotłą zbożową i zdecydowałem się na 2 oprysk. Poniosłem koszty, a miotły i tak nie wytrzebiłem do końca – skarży się Kazimierz Góra z Kamienia (woj. podkarpackie), właściciel 25-hektarowego gospodarstwa rolnego o specjalności hodowla bydła mlecznego.

– U mnie na polu od wielu lat obserwuję występowanie chabra bławatka. Raz jest go mniej, a raz więcej i żadne herbicydy jeszcze go nie zwalczyły. Czy to już jest uodpornienie, czy może sam zabieg oprysku jest nieskuteczny? – pyta Jarosław Gieszko z Wiszni Małej (pow. trzebnicki), właściciel 35-hektarowego gospodarstwa rolnego o specjalności produkcja roślinna.

Stosownie zaniżonych dawek substancji chwastobójczej, zły dobór herbicydu czy

zastosowanie go w nieodpowiednim czasie i fazie rozwoju chwastu, to najczęstsze błędy popełniane przez rolników.

Jak rozpoznać uodpornienie na herbicydy?

Rolnicy często nie wiedzą, kiedy na polu występuje [uodpornienie na herbicydy](#), a kiedy jest to jedynie zła ocena sytuacji. Stosownie zaniżonych dawek substancji chwastobójczej, zły dobór herbicydu czy zastosowanie go w nieodpowiednim czasie i fazie rozwoju chwastu, to najczęstsze błędy popełniane przez rolników. Dodatkowo, jeżeli oprysk nie zadziałał, stosują oni inny, ale o tym samym spektrum działania. **Również stosowanie mieszanin (2- i 3-składnikowych), nie gwarantuje skuteczności oprysku. Jak zatem rozpoznać uodpornienie na herbicydy?**

– Pomimo, iż potwierdzenie, że na naszym polu wystąpiło zjawisko uodpornienia się na dany herbicyd, uzyskamy jedynie przeprowadzając szczegółowe badania, to warto dokładnie przyjrzeć się swojej uprawie po każdym kątem – mówi Janusz Kowalski, ekspert rolny z Torunia.

– Jeżeli na polu masowo występuje jeden gatunek chwastu, pomimo, iż zastosowaliśmy herbicyd we właściwej fazie jego rozwoju i przy odpowiednich warunkach, to możemy przypuszczać, że mamy do czynienia z uodpornieniem. Podobnie, jeśli odporny chwast tworzy skupiska w różnych częściach pola (ale nie przy jego granicach), a inne chwasty, na które zastosowaliśmy dany oprysk wyginęły. Wtedy również możemy mieć takie przypuszczenia – mówi ekspert.

Ocena ryzyka powstania odporności na dany herbicyd wg HRAC

Międzynarodowa organizacja Herbicide Resistance Action Committee (HRAC), zajmująca się zagadnieniami związanymi z destrukcyjnym wpływem herbicydów na rośliny, opracowała kryteria oceny ryzyka uodpornienia.

Międzynarodowa organizacja Herbicide Resistance Action Committee ([HRAC](#)), zajmująca się zagadnieniami związanymi z destrukcyjnym wpływem herbicydów na rośliny, opracowała kryteria oceny ryzyka uodpornienia. **Wynika z nich, że przeprowadzając dokładną analizę poszczególnych czynników uprawy i ochrony, możemy sami przewidzieć stopień ryzyka uodpornienia się chwastów na polach.** Specjaliści z HRAC wzięli pod uwagę:

- **plodozmian (zmianowanie)** – im bardziej zróżnicowany, tym mniejsze ryzyko;
- **sposób zwalczania chwastów** – zalecane jest zwiększenie udziału zabiegów mechanicznego zwalczania chwastów typu: orka, niszczenie resztek poźniwnych czy czyszczenie materiału siewnego;
- **zachwaszczenie plantacji;**
- **znane odporności stosowanych herbicydów oraz ich skuteczność i sposób działania;**
- **stosowanie herbicydów o tym samym mechanizmie** – zalecane jest ograniczenie stosowania herbicydów o tym samym działaniu do jednego razu w sezonie wegetacyjnym;

Musimy pamiętać, że nie jesteśmy w stanie go zatrzymać, gdyż duży wpływ na powstanie samej odporności mają przede wszystkim właściwości biologiczne chwastów.

Stosowanie się do powyższych kryteriów może nie tylko pomóc w samej ocenie ryzyka powstania odporności na dane herbicydy. Może również zwrócić uwagę rolników na błędy, które popełniają przy uprawie.

Pomimo, iż zjawisko uodpornienia się roślin na herbicydy w ostatnich latach jest szczególnie widoczne, możemy z nim walczyć. Musimy jednak pamiętać, że nie jesteśmy w stanie go zatrzymać.

Duży wpływ na powstanie samej odporności mają przede wszystkim właściwości biologiczne chwastów. Gatunki, które rozmnażają się szybko i w ciągu roku mają kilka pokoleń, wskazują na dużą zmienność genetyczną. W ich populacji występuje wiele biotypów. Chwasty te będą zatem o wiele szybciej reagować na dany herbicyd i zyskiwać uodpornienie w porównaniu z gatunkami o mniejszym zróżnicowaniu genetycznym.

Czy artykuł był przydatny?

Kliknij na gwiazdkę, by zagłosować

-
-
-
-
-

Submit Rating

Ocena / 5. Liczba głosów